

Josef Pokorný:

TAJEMSTVÍ CHODBY „U KUŽELE“.

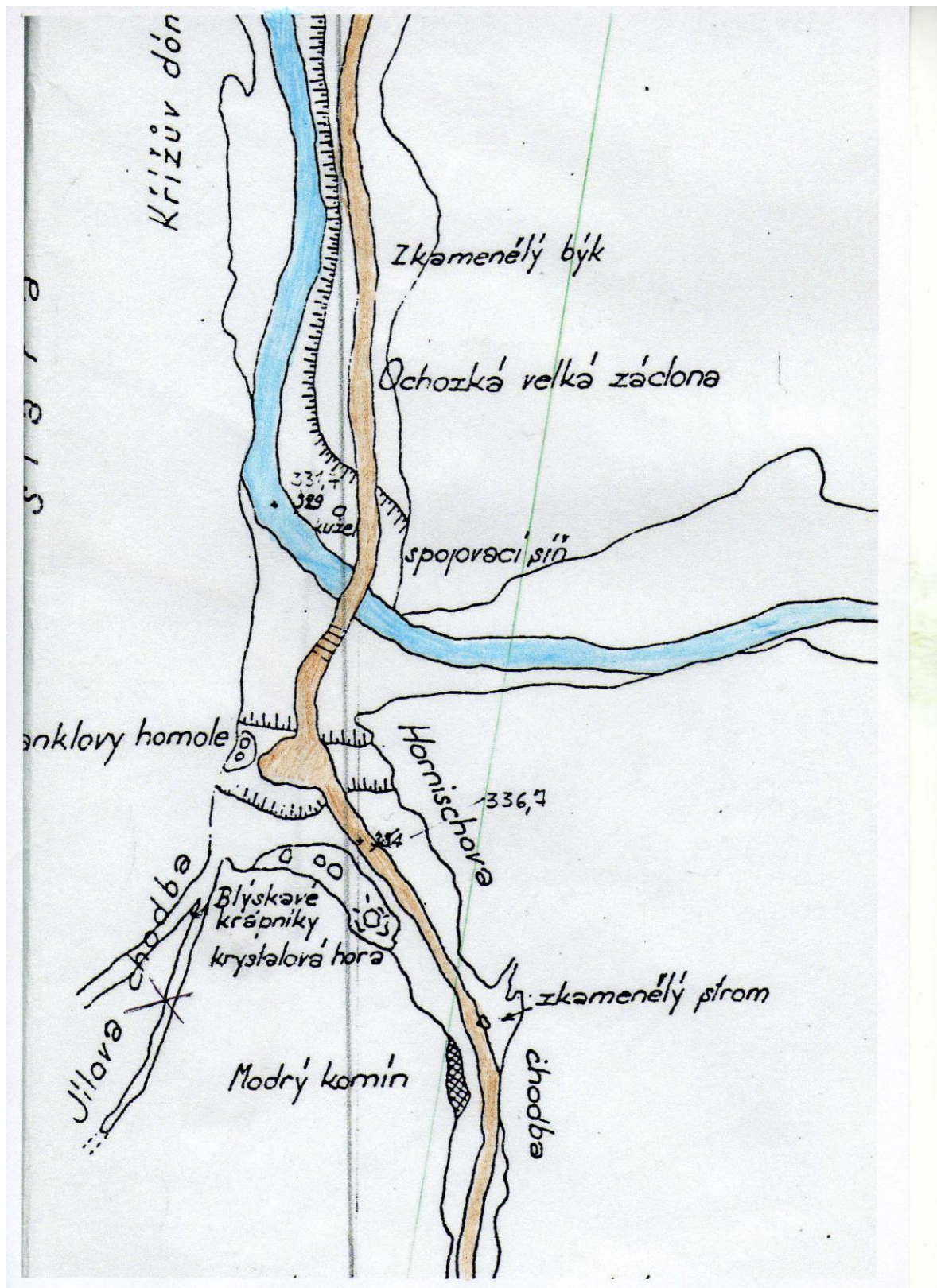

To, co vidíte na tomto snímku, je Křížův dóm v Ochozské jeskyni. Je to jeden z nejkrásnějších prostorů této jeskyně. V popředí vidíte bílou, sintrovou kupu, zvanou Hradisko. Vedle něj je na náplavě taková, jakoby plošina. Říká se jí Křížova vyhlídka. Na tuto plošinu vodil

krasový badatel Martin Kříž své přátele a známé, pak sešel na dno dómu, kde měl připravenou otep slámy, kterou napíchl na vidle, zapálil a po rozhoření zvedl snop do výše a tak krásu jeskyně návštěvníkům osvětlil. Později (dle p. prof. Tramplera) to bylo důvodem pro to, aby tento dóm byl pojmenován jako „Křížův dóm“.

V tmavém rohu, vpravo od Hradiska se na plošince Křížovy vyhlídky nachází tak zvaná „Chodba „U kužele“. Dr. Kadlec jí říká „Chodba Za Kuželem“, což je asi správnější.

Na mapě Ochozské jeskyně, kterou dle Feitlovy mapy v měřítku 1 : 2 000 překreslili do měřítka 1 : 500 (a doplnili o některé vlastní poznatky, pokud se týká výškových kót, především v Labyrintu, ale i jinde) v r. 1944 Ryšavý, Plch a Pernes, v jejich mapě je tato chodba označena jako Jílova chodba, Nikoliv jílová, ale Jílova! Navíc je vidět, že byla zakreslena 2x a jednou škrtnuta. Když jsem s Dr. Ryšavým o tomto názvu a o názvu Nalaškova dómu hovořil, byli už jeho kamarádi – Plch i Pernes mrtvi a Dr. Ryšavý mi řekl, že názvy psali do mapy oni a on už si nepamatuje, proč tyto názvy použili. Ve výseči mapy je modře znázorněno povodňové koryto Hostěnického potoka, hnědou barvou potom je znázorněna vybudovaná cesta jeskyní, včetně plošiny Křížovy vyhlídky. To jsou údaje jen pro základní orientaci.

Lad'a Slezák mi vyprávěl, že ve svém mládí, v době, kdy v Ochozské jeskyni pracovali v partě pod vedením RNDr Jaroslava Dvořáka, hledal Dvořák místo, kudy do jeskyně vnikla jemná náplava. Jeho pozornost prý vzbudila zmíněná chodba, která byla později nazvána chodba „U Kužele“. Na jeho pokyn začala parta odkopávat na konci chodby materiál, ale stěna šla stále dolů, a tak Dvořák usoudil, že tudy cesta nevede a práce zde zastavil.

Někdy ve druhé polovině 80tých let 20. stol. zde prováděl geofyzikální průzkum RNDr Kraus. Dle něj mělo být vzadu u skalní stěny dno v hloubce 1,8 m. Tolik alespoň tehdejší informace Dr. Himmela.

Poté pracovala v jeskyni Hrazdírova parta, které dal Dr. Himmel za úkol prokopat sondu až na skalní dno. Ti hoši vykopali sondu hlubokou 5 m a pořád tam nebylo skalní dno. Pak vyrobili trubkový vrták, který se jim podařilo zavrtat asi 1,5 m do dna sondy a pořád tam nebylo skalní dno. A co se tam tak motali, vypadlo z boku kus náplavy a otevřela se cesta kamsi dál.

Bud'to v rámci kopání, nebo při tom, když ta náplava z boku vypadla, našla parta, která tam pracovala, v náplavě dřevěný uhlík. Dr. Himmel si tehdy uhlík vzal s tím, že jej pošle na radioizotopovou zkoušku do Prahy, oni nám řeknou stáří uhlíku a my budeme vědět, jak je náplava stará.

Když jsem se jej po nějakém čase zeptal, jak to s tím uhlíkem dopadlo, tak mi řekl: „Měj rozum člověče! Víš kolik by taková radioizotopová zkouška stála?“ Já to nevěděl, tak jsem už nic neříkal.

Nicméně, po nějakém čase jsem se ho zase zeptal na uhlík a on řekl: „Jaký uhlík, já o žádném uhlíku nevím!“ Tak jsem se mu snažil

vysvětlit, kdy, za jakých okolností a kým byl uhlík nalezen. Honza mi řekl, že si nic takového nepamatuje a že jsem si historku s uhlíkem vymyslel. Protože Hrazdírova parta z jeskyně pro různice z jeskyně odešla, neměl mi to kdo dosvědčit. Tak jsem u toho byl blbej zase já.

Později se tam snad motali nějakí odborníci, kteří prý podle ukládání vrstev naznali, že tudy proudila voda do Křížova dómu.

Jak vypadala tato chodba v Dvořákově době nevím. My jsme s Petrem Himmelem a třemi členy jeho školního speleokroužku prováděli 18.9. a 25.9. 1999 zaměření této chodby a já jsem zjištěné údaje následně překreslil do mapy č. 1 Chodba „U Kužele“. Je to zákres Chodby „U Kužele“ od vchodu z Křížova dómu k sifonu, objevenému Hrazdírovou partou.

Následně jsme 28.2. 2 000 pronikli **sami dva** s Petrem Himmelem za sifon, především proto, že se zde těžko dýchalo, nebyla zde výměna vzduchu, proto jsme nevzali nikoho dalšího.

Předtím, někdy v polovině 90tých let 20. stol. (určení času odhaduji, odhad je bez záruky) zde totiž pracovala tříčlenná parta Svitaváků pod vedením Bohouše Knöttiga, ve složení Knöttig, Kozák a jméno třetího člena party si už nepamatuji. Tehdy běžel před jeskyní agregát, v jeskyni byl tehdy ještě funkční elektrický rozvod a ti tři byli profesně elektrikáři. Přivezli si sebou dvě Kanga (elektropneumatická dláta – sbíječky) a dva staré vysavače, kterými si pomocí hadic přiváděli k čelbě vzduch.

Během asi tří víkendů tehdy v zimních měsících prokopali to, co prokopali a my jsme to pak na konci února chtěli zmapovat. Mám za to, že popud byl můj, protože mi stále chyběla prostorová představa průkopu. Byl jsem tam někdy krátce po prokopání a námi v únoru 2000 nezaměřenou chodbou jsem pronikl kamsi dolů, o 3 – 5 m níže. Průkop končil u skalní stěny, před kterou se rozprostíralo jezírko či louže snad skapové vody.

Jak jsem již uvedl, při zaměřování se nám těžko dýchalo. Nejprve jsme dosáhli konce průkopu a odtud jsme táhli polygonovou nit zpátky k východu, tj. ke zdroji dýchatelného vzduchu. Celé zaměření bylo provedeno jen v hrubých rysech a narychlo, právě pro nedostatek dýchatelného vzduchu.

Zaměřili jsme jen ústí jižní odbočky průkopu, kterou jsem popsal výše. (Vedoucí ke skalní stěně). Vzhledem k potížím s dýcháním jsem se obával, že by pod úpadem chodby mohlo být i plynové jezero, a protože jsme sebou lano na zajištění neměli, dohodli jsme se s Petrem,

že podrobné zaměření této odbočky provedeme, až budou příhodnější podmínky. Pak už se to nikdy neuskutečnilo. Proto je zákres jen schematický, s hrubým určením azimutu chodby.

Pohled ze starší části Chodby „U Kužele“ na sifon, objevený Hrazdírovou partou.

A takhle vypadá ústí průkopu, který začíná v uzlu U5 (viz mapu č. 2 – Pokračování Chodby „U Kužele“).

Na snímku dole - pokračování prokopené chodby. Průkop jde stále pod rovným stropem.

Obrázky z průkopu – oba stejné, jeden bez úpravy, druhý zesvětlený:

Opět oba obrázky stejné – následný je zesvětlený:

Toto je záběr z konce průkopu. V náplavě jsou zřetelně vidět obrysy
dláta Kanga.

Uvedené snímky fotografoval Mgr Petr Himmel.

CHODBA „U KUŽELE“

(od rozvaděče na „Křížové vyhlídce“ k průkopu náplavovým sifonem).

Měř. 1:100

Měřil 18.9.1999 Pokorný, St. Spurný, P. Suchan, J. Lang

Zakreslil: J. Pokorný

Azimuty:

$$B_1 - B_{x2} = 234^\circ$$

$$B_{x2} - B_{x3} = 280^\circ$$

$$B_{x4} - B_{x5} = 268^\circ$$

$$B_{x5} - ? = 270^\circ$$

Sklovy chodby (úhly):

$$B_1 - B_{x2} = -13^\circ$$

$$B_{x2} - B_{x3} = +4^\circ$$

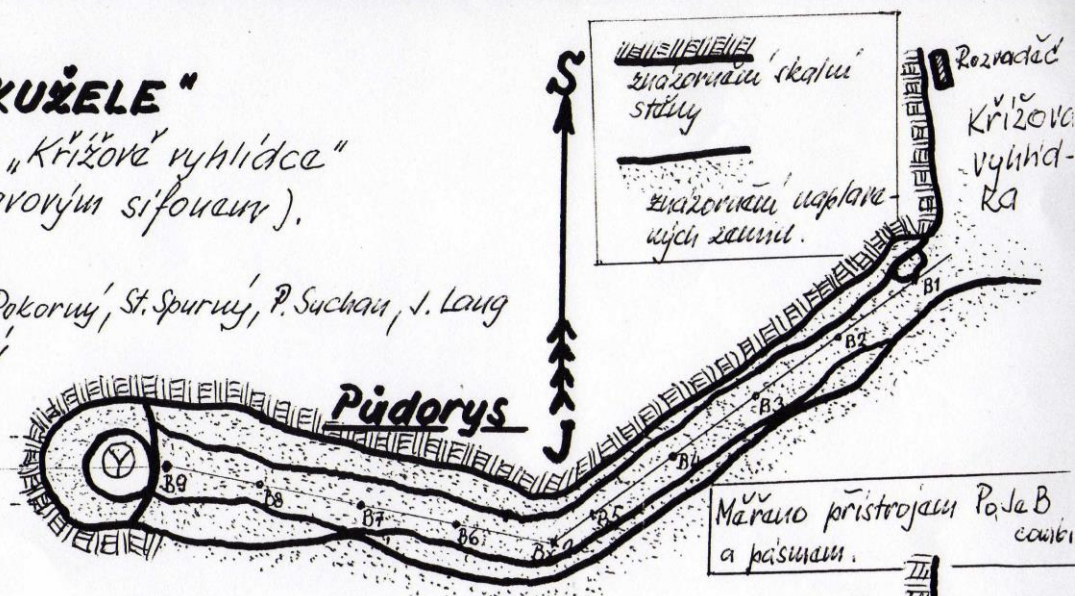
$$B_{x3} - B_{x4} = +80^\circ \text{ uhl } 0^\circ$$

$$B_{x4} - B_{x5} = -30^\circ$$

$$B_{x5} - ? = +20^\circ$$

V místě (Y) byla v r. 198. vykopána 5m hluboká souda + 2m vrt - stále v ucpávce - dnes zaplavená

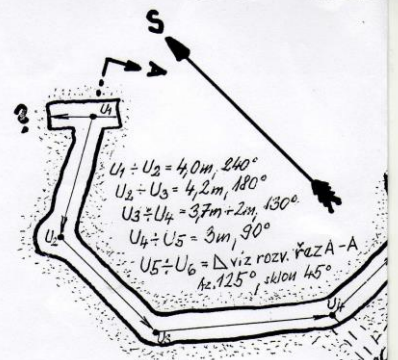

Pokračování „CHODBY U KUŽELE“

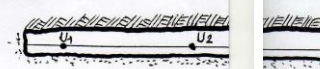
průběžný náčrt Průkop Svitaváků - vytěžili B. Knöttig, KOZAK, Měř. 1:100

Měření nahrubo provedli 28.2.2000 Petr Himmel a Josef Pokorný. Byly změřeny jen azimuty chodby a vzdálenosti mezi uzly.

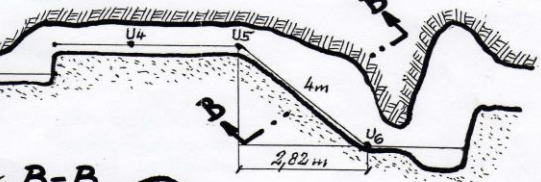
Naprvé bylo dosaženo nejzazšího místa průkopu, (uzel U₁) odtud k calbě vpřed azimut 325° vzdal 1,2m, poté změřeny azimuty a vzdálenosti zpět k U₆. Calba měření bylo prováděno narychlo, neboť zde není obměna vzduchu a není se dobře dýchat. Průkop byl proveden výše uvedenou skupinou B. Knöttiga v letech 1986-97. Čistota vzduchu byla zajišťována el. větráky, hadiči, vzduch hadicemi. Po odejzmu agrá-

Rozvinutý řez A-A

Přibližný řez nezaměřenou chodbou

Řez B-B

gáta byly v r. 1997 práce přerušeny.

CHOUBA "U KUŽELE"

(od rozvaděče na "Křížové vyhlídce" k průkopu napřávkovým sifonem).

Měř. 1: 100

Meřili 18. 9. 1999 Pokorový, St. Spurný, P. Suchan, J. Lang
 Zakreslili: J. Pokorový

Azimuty:

$$B_1 \div B_{x2} = 234^\circ$$

$$B_{x2} \div B_{x3} = 280^\circ$$

$$B_{x3} \div B_{x4} = 268^\circ$$

$$B_{x4} \div ? = 270^\circ$$

Sklony chodby (úhly):

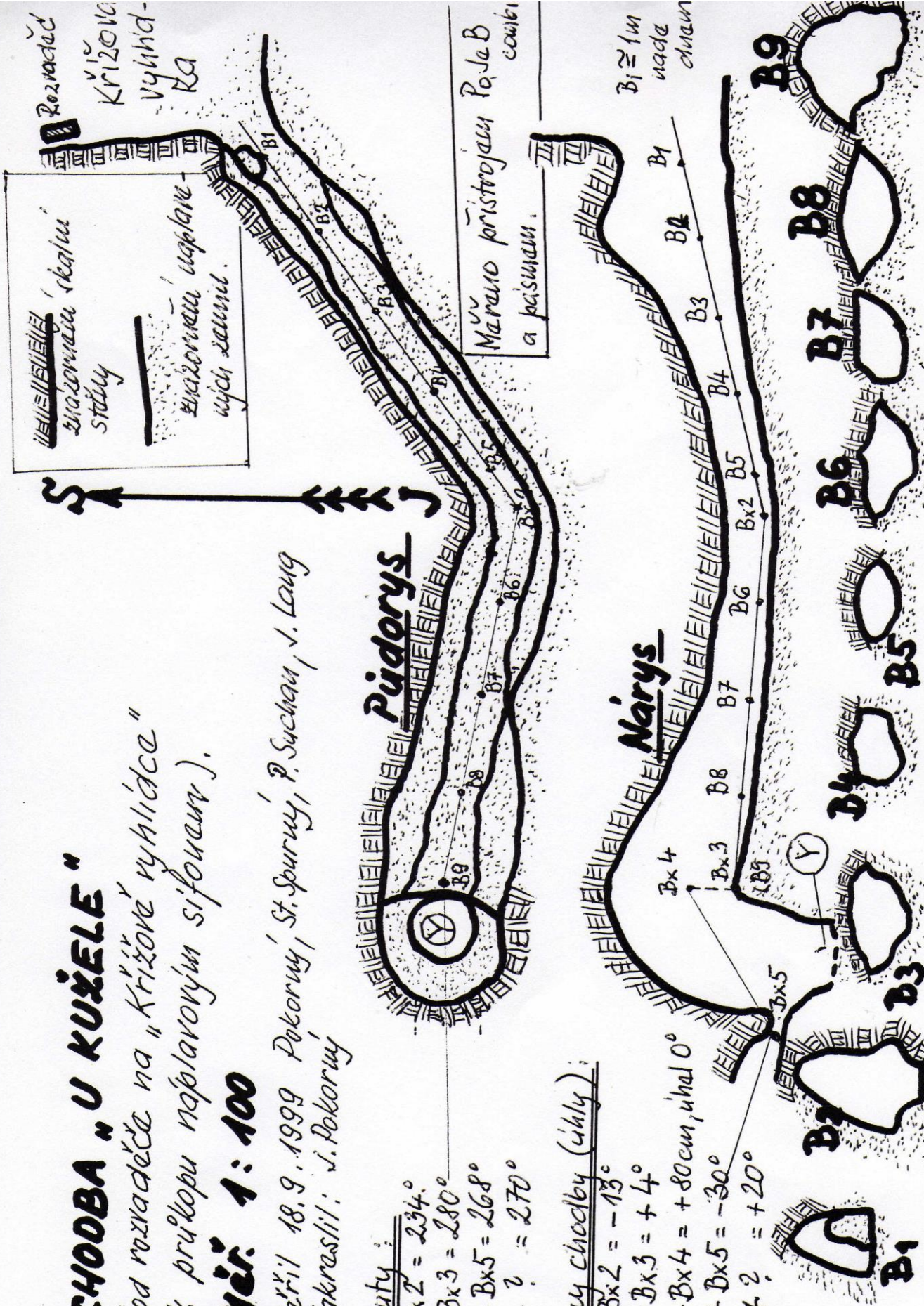
$$B_1 \div B_{x2} = -13^\circ$$

$$B_{x2} \div B_{x3} = +4^\circ$$

$$B_{x3} \div B_{x4} = +80\text{cm, úhel } 0^\circ$$

$$B_{x4} \div B_{x5} = -30^\circ$$

$$B_{x5} \div ? = +20^\circ$$

V místě Y byla v r. 198. vykopána 5m hluboká sousta + 2m vrt - stále v ucpávce - dnes zarostlá

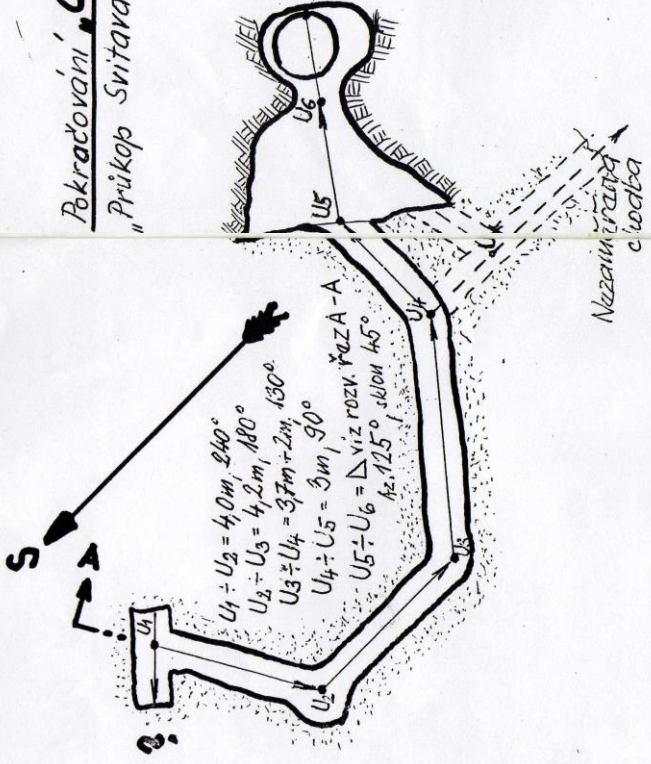

Pokračování „CHODBY U KUŽELE“ průběžný náčrt
 „Průkop Svitaváků“ - vytvořili E. Knöthig, K. Kozák,

Měř. 1:100

Měření nainruba provedli 28.2.2000
 Petr Himmel a Josef Pokorný
 Byly zvažovány jen azimuty cho-
 dab a vzdálenosti mezi užíly

Násjprve bylo dosaženo nejvyššího místa
 průkopu, (uzel U₁) odstup k celbě v před
 azimut 325° vzdáli 1,2 m, poté měřány
 azimuty a vzdálenosti zpět k U₆.
 Celé měření bylo provázeno narychlo,
 neboť zde namí obměna vzeduchu a nedá
 se dobře dýchát, Průkop byl provázen výše
 vradanou skupinou B. Knöthiga v letech 1986-97
 Cílená vzeducím byla zajišťována el. větrky,
 tlačí vzeduch hadicami. Po odčizení, agre-

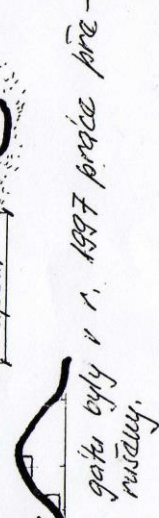

Rozvinutý řez A-A

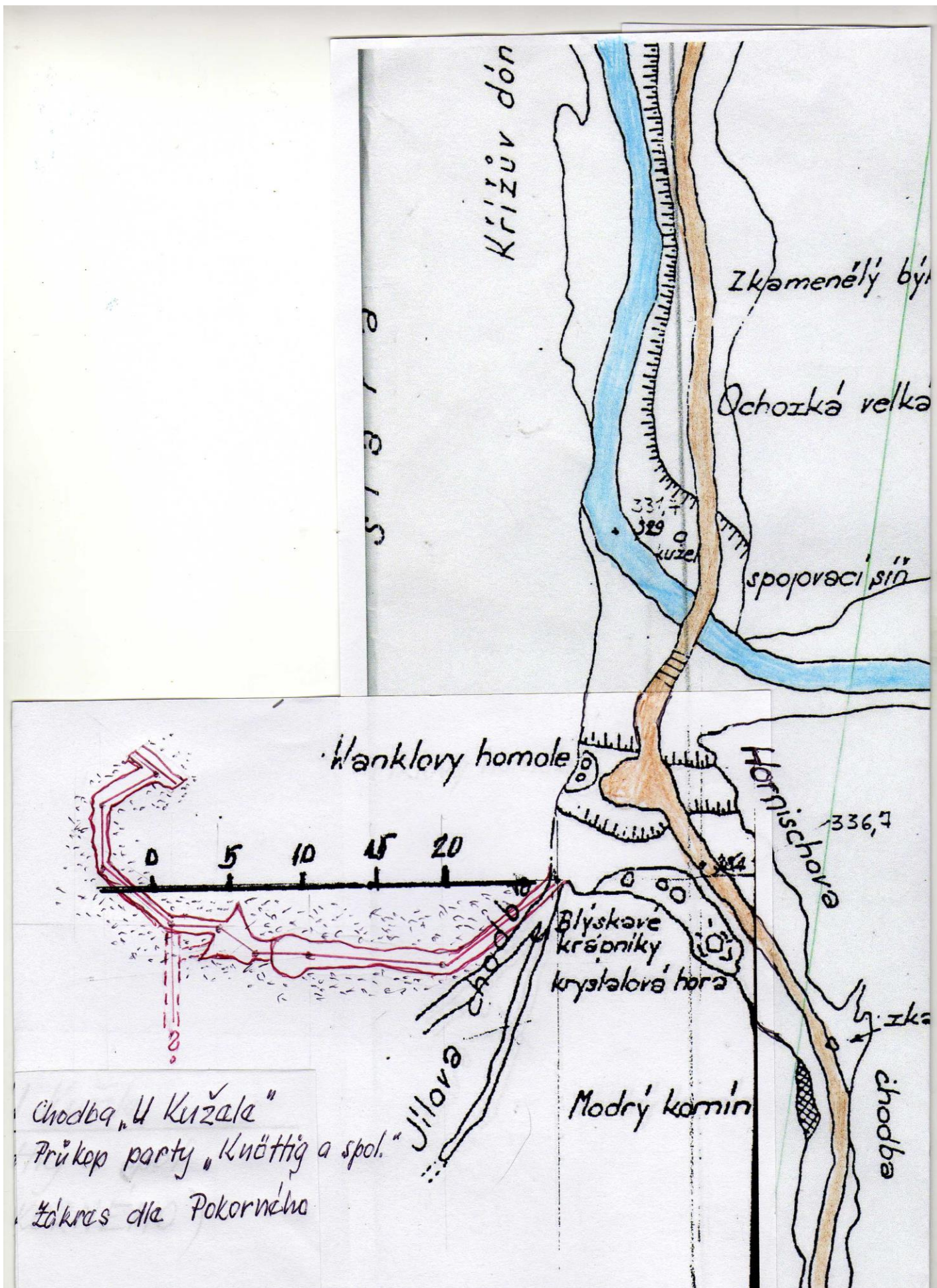

Přibližný řez
 nezaměřenou
 chodbou

Řez B-B

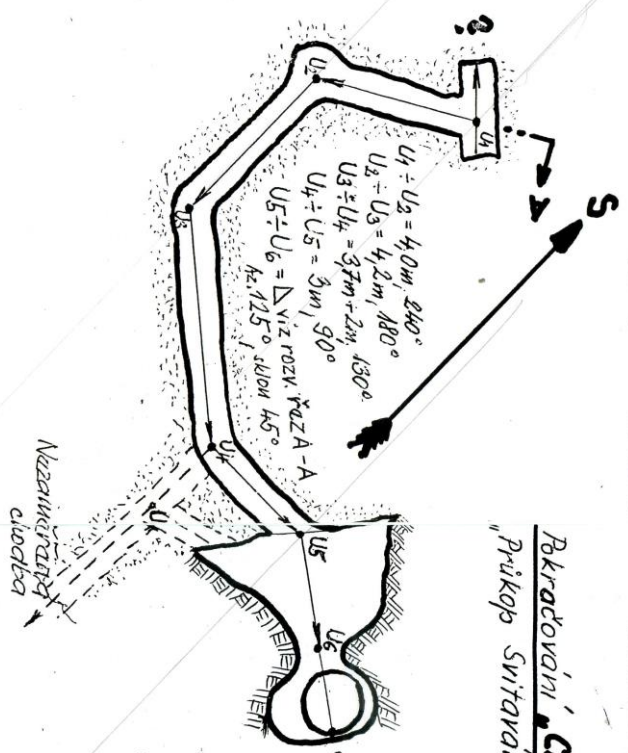

A takhle vypadá Knöttigův průkop, když jej zakreslíme do mapy Ryšavého z roku 1944.

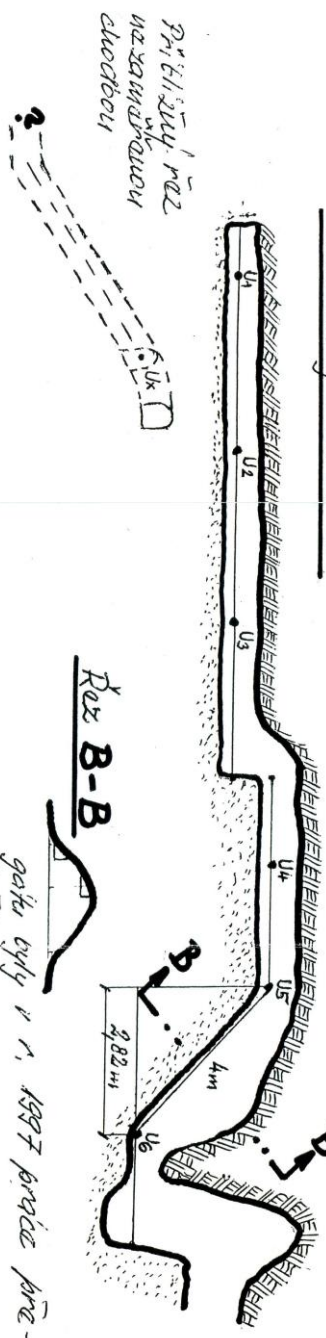
Pokrakování 'CHODBY U KUŽELE' průběžný ústředí
 "Průkop Sviravaku" - vyřezal: B. Knöthig, KAZAK,
 Měří: 1:100

Měření nahrubo provedli 28.2.2000 Petr Himmel a Josef Pokorný. Byly zvažovány jen azimuty chodby a vzdálenosti mezi úzly.

Nejprve bylo dosaženo nejvyššího místa průkopu, (uxal U4) odkud k cabě pořad azimut 325° vedl, 4,2m, poté měřily azimuty a vzdálenosti zpět k U6. Celé měření bylo provedeno narychlo, neboť zde není obměna vedutivity a má se dobře dýchat. Průkop byl proveden výše uvedenou skupinou B. Knöthiga v letech 1996-97. Cílená vedutivita byla zajišťována až tehdy, když byla vedutivita vadná. Po oděžení ústředí -

Rozvinutý řez A-A

Roz B-B

gata byly v r. 1997 provedené - musely.

Napsal a zakreslil: Josef Pokorný

Ze serveru SPELEO.cz zrcadleno také na serveru: